

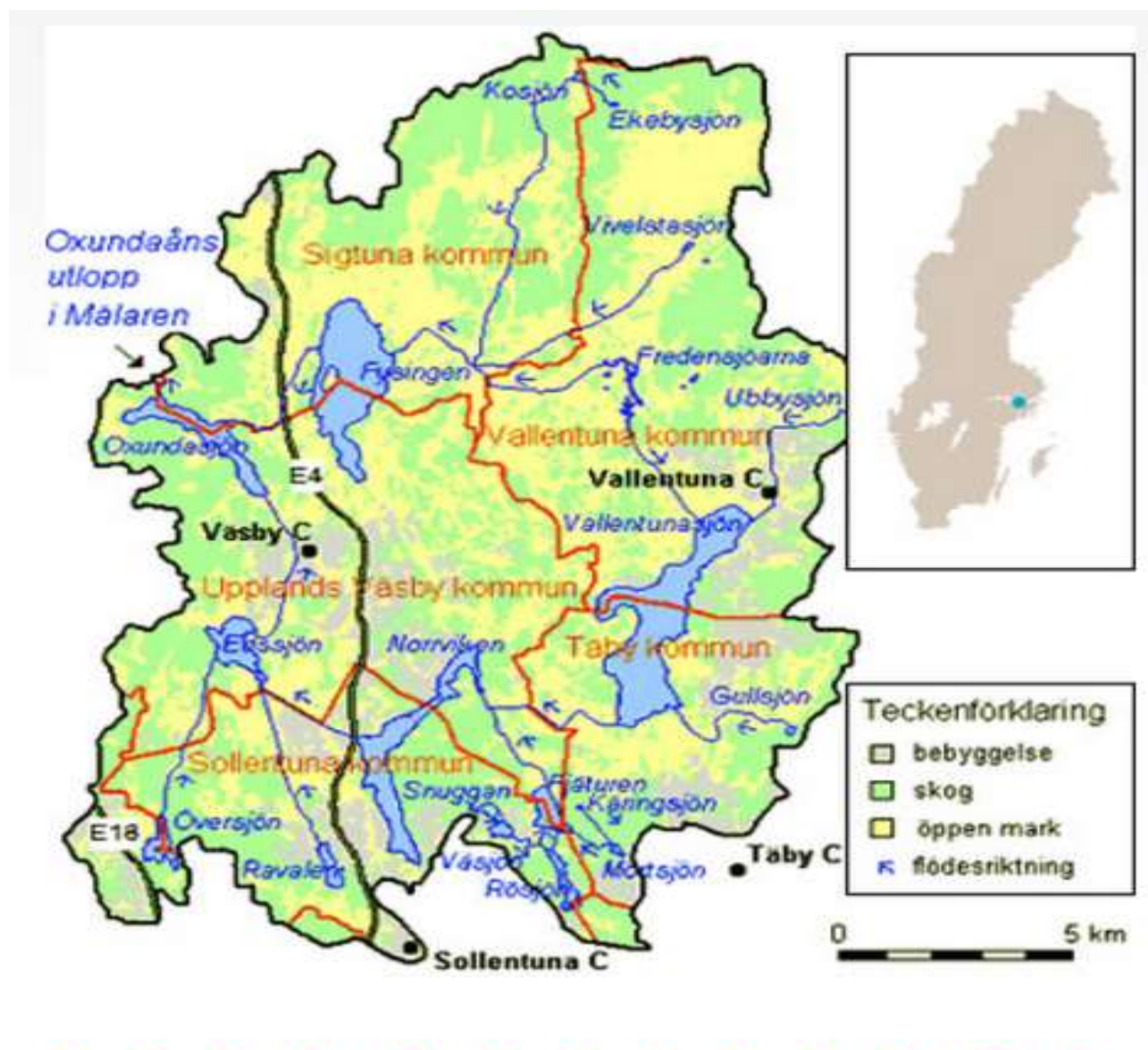
Hushållnings
sällskapet

Oxundaån

Vad kan vi göra?

Oxundaåns vattensamverkan

- Ett mellankommunalt projekt sedan 2000. Vallentuna, Upplands Väsby, Sollentuna, Täby, Järfälla och Sigtuna.
- 1200 hästar (>50 stallar) och ca 1000 kor i området.
- Arbetar med dagvatten, punktkällor (ex PCB i oxundasjön), enskilda avlopp, lantbruksfrågor
- Högbelastade vattendrag.
- 2015- LOVA projekt – strukturkalkning på åkermark. 300 ha kalkat 2015-2016.
- 2015 –Landstingsprojekt - minskat läckage från hästgårdar

Lantbruksprojekten 2015-17

2015

- Okt Uppstartsmöte Hästprojektet. 11-12 gårdar intresserade att vara med.
- Erosionsriskkarta tagits fram.

Fokus på rådgivning och hitta gårdsanpassade åtgärder.

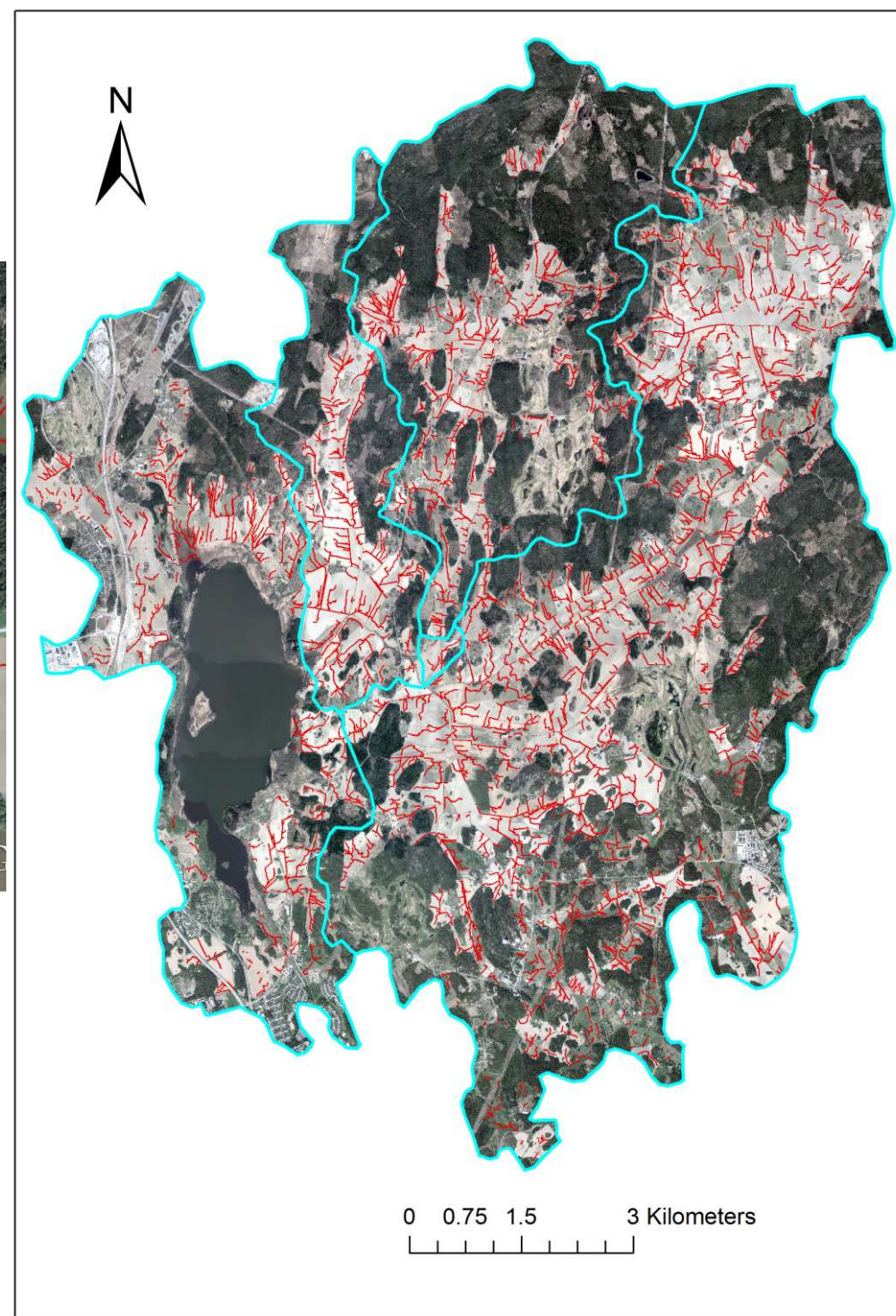
2016-2017

- Besök på hästgårdarna. Kartläggning av flöden / växtnäringsbalanser / dräneringsfrågor. Rådgivare HS.

- Åtgärder genomförs ute på hästgårdarna. Rådgivning fortsätter, ex genomgång av foderstater, gödselhantering, dammar, dikningsproblem.
- En ny växtnäringsvåtmark grävd på Harby gård. Vatten från ca 50 ha. 0,5 ha areal.
- 2 mindre fosfordammar anlagda på Stora Alby och en på Husbyöns islandshästgård. Areal 0,1-0,15 ha.
- Sollentuna ridklubb. Bättrat på diken/dränering. Ska anlägga damm och jobba med hagarna.
- Delfinansiering gödseldammsugare
- Eldrivna skottkärror till 3 gårdar.
- Tramptåligare gräs.
- Hårdgöra delar av hagar.

Kartläggning av erosionskänsliga
områden –SLU. Område uppströms
Fysingen.

Ex - Sollentuna ridklubb

40 hästar, små ytor, ligger lågt i terrängen. Dålig avrinning, stora problem med blöta hagar.

arta över åtgärder som behöver vidtas. Det centrala är att få undan vattnet vid punkt 1 och 2, samt längs igdiktet, nr 3.

- Rensat dike
- Sollentuna

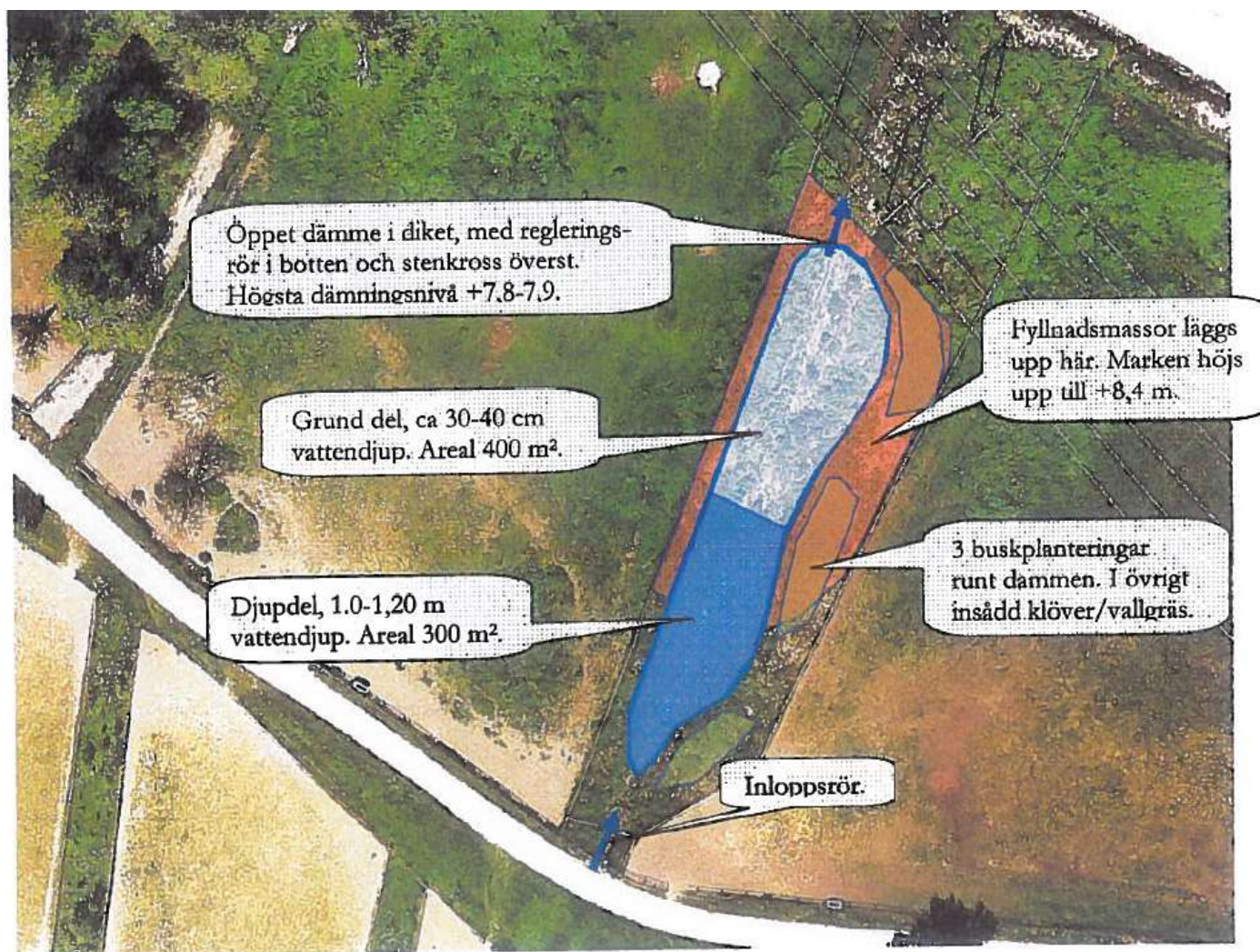

Ex - Stora Alby

100 travhästar, mycket hårdgjorda ytor, mockar dessa regelbundet, större sommarhagar, kort utevistelse, sköter sig bra.

Planering av 750-800 m² stor sedimentationsdamm på icke utnyttjad mark.

En skiss på lämplig storlek och utformning av fosfordamm. Arealen kring 700 m², varav vattenspegel cirka 600 m². Djuphålan i övre delen knappt 300 m², grunddelen cirka 400 m². Buskar planteras i några grupper på östra sidan. Slänter in mot dammen görs med 1:2 lutning vid djupdelen och 1:3 på grunddelen.

Färdig fosfordamm Stora Alby

Övriga åtgärder

Växtnäringsbalans hästgårdar

- Allt egenodlat/inköpt grovfoder, kraftfoder, mineraler
- In/Utgående gödsel, halm, torv, strö etc.
- "Arbetsnivå" på hästarna beräknas.
- Gödselhantering, mockning, läckage från hagar, spridning på åker.
- Dräneringssituationen på gårdarna. Diken, backdiken etc.
- Betesstrategi, utevistelse.
- Ny foderstat beräknas. Även individuella foderstater
- Kontentan är att de flesta hästarna överutfodras och har ett fosforöverskott.

Summering av första mötet med hästgårdarna

20 oktober

- Nedan är listade ett antal goda exempel som gårdarna redan gör.
- Mockar hagar
- Grön el
- Grusa av vid grindhåll
- Närproducerat grovfoder och tar foderanalyser
- Behovsanpassad foderåtgång, individuella foderstater med mer grovfoder och mindre kraftfoder
- Smart gödsel förvaring
- Rätt strömedel/låg ströåtgång
- Rastfållar
- Medicinerar vid behov

En helt vanlig foderstat

- Flertalet av de foderstater som användes innehöll stora mängder:
- Fosfor.
- Energi MJ
- Protein
- Stärkelse

Många är vinnare när vi pratar miljö

- Hälsaspekten för hästen
- Ekonomin för hästägaren
- Minskade fosforutsläpp

Vad kan hästägarna göra?

- Mocka hagar
- Ta foderanalyser
- Räkna och åtgärda foderstater
- Management som rör hagar – tramptåliga gräs, hagar vid dåligt väder
- Gödselhantering – platta, container
- Diken
- Fosfordamm
- Hårdgöra ytor
- Gräsremсор mot vattendrag
- Ge hästarna de ytor de behöver

Vad behöver vi fortsätta att göra?

- Informera hästägarna om vad de kan göra – positiv respons på de besök och information som hästägarna har fått.
- Prata deras språk, ge lätt tillgänglig information.
- Hur vill du att din kunskap ska komma till nytta?
- Få med alla på tåget, är inte hästägaren med på förändringen så kommer den inte att bli gjord.
- Hitta mer och fler sätt att minska fosforläckaget till våra vattendrag.
- Se till att gårdsanpassa åtgärderna för största vinning.

Oxundaåprojektet

